

ORÁLNA VAKCINÁCIA LÍŠOK PROTI BESNOTE

 Začiatkom októbra, konkrétne v dňoch od 5. do 23. októbra prebehne v poradí 54. kampaň orálnej vakcinácie líšok na území Slovenska prostredníctvom leteckej pokládky.

 Proti besnote bude použitá vakcinačná návnada LYSVULPEN, ktorá obsahuje modifikovaný oslabený vakcinačný kmeň besnoty SAD Bern - v celkovom počte 393 096 vakcinačných návnad.

Vakcinačné návnady sú v čase aplikácie v zmrazenom stave.

Zmes je naplnená do plastických toboliek (blistrov), ktoré sú obalené návnadovou hmotou. Blister je konštruovaný tak, aby bol funkčný.

Plastové jadro návnady má svoje opodstatnenie: vytvára hermeticky uzavreté prostredie pre živú vakcínu, ktoré je odolné voči vlhkosti, kyslíku a UV žiareniu. Plastová tobolka, v ktorej je vakcína uzavretá, je fotodegradovateľná a biodegradovateľná.

Na priamom slnku a vzduchu dochádza k jej mechanickému oslabeniu (krehnutiu) a rozkladu na mikročastice v horizonte do niekoľkých mesiacov (na rozdiel od bežných priemyselných plastov, ktoré v prírode pretrvávajú stovky rokov).

Návnada je čiernohnedej farby, guľatého alebo hranatého tvaru, pevnej konzistencie.

 Má výrazný pach po rybej múčke, vhodnú konzistenciu a obsahuje látky, ktoré líšky prirodzene lákajú

V prípade nálezu vakcinačnej návnady je potrebné vyvarovať sa manipulácii s ňou a urýchlene opustiť miesto nálezu z dôvodu minimalizácie pachovej stopy, ktorá by mohla líšku odradiť.

Platí, že pre človeka je vakcinačná návnada pri bežnom zaobchádzaní neškodná, no ak vakcinačnú návnadu nájdete, nechytajte ju a odíďte, aby ste nezanechali pach, ktorý by mohol odradiť líšku.

Počas rozmiestňovania návnad a ešte dva týždne po ňom nedovoľte psom a mačkám voľne sa pohybovať v oblasti, pretože návnady sú lákadlom aj pre ne.

Ak návnadu náhodu zožerú, nepredstavuje to pre nich nebezpečenstvo. V prípade zhltnutia väčšieho množstva to môže spôsobiť žalúdočné problémy (dočasne), ale z dlhodobnejšieho hľadiska to nepredstavuje žiadne zdravotné riziko.

Väčšina návnad sa skonzumuje do 4 dní a takmer všetky návnady zmiznú do jedného týždňa. Prípadné zvyšné návnady sa v prostredí rozložia, čím sa odkryje balíček s vakcínou. Slnčné svetlo a vzduch vakcínu inaktivujú.

 Letecká distribúcia BUDE vykonaná z letiska Poprad v Žilinskom kraji na území okresov Žilina, Bytča, Kysucké Nové Mesto, Čadca, Námestovo, Tvrdošín, Dolný Kubín, Liptovský Mikuláš a na území celého Prešovského kraja a Košického kraja.

Keďže Česko a Rakúsko sú vyhlásené za krajiny bez výskytu besnoty a v Maďarsku je priaznivá situácia vo výskyte besnoty, vakcinácia líšok sa NEBUDE vykonávať na územiach Regionálnych veterinárnych a potravinových správ (ďalej len „RVPS“): Bratislava, Senec, Dunajská Streda, Galanta, Trnava, Senica, Komárno, Nové Zámky, Levice, Nitra, Topoľčany, Šaľa, Nové Mesto nad Váhom, Trenčín, Prievidza, Púchov, Žiar nad Hronom, Zvolen, Veľký Krτίš, Lučenec, Rimavská Sobota, Banská Bystrica, Martin a na území okresu Ružomberok.

 Besnota je smrteľné vírusové ochorenie. Na svete na besnotu zomrie jeden človek každých 9 minút. V posledných rokoch sa besnota vyskytla aj na Slovensku. nakoľko bola potvrdená v roku 2024 aj v roku 2025 u jednej líšky na východnom Slovensku. Väčšina Slovenska je stále bez výskytu besnoty, je však potrebné dodržiavať program na jej odstránenie.

ŠTÁTNA VETERINÁRNA
A POTRAVINOVÁ SPRÁVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY